

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 659/1999,

annettu 22 päivänä maaliskuuta 1999,

**Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista
yksityiskohtaisista säännöistä**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 94 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽²⁾,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽³⁾,

sekä katsoo, että

- (1) tämän asetuksen olisi koskettava kaikilla aloilla myönnettäviä tukia, tämän kuitenkaan rajoittamatta tiettyjä aloja koskevista asetuksista säädettyjen erityisten menettelysääntöjen noudattamista; perustamissopimuksen 77 ja 92 artiklan soveltamiseksi komissiolla on seurattavana voimassa olevaa tukea, tehdessään päätöksiä uusista tai muutetuista tuista ja toteuttaessaan toimenpiteitä, jotka koskevat komission päätösten tai ilmoittamista koskevien vaatimusten noudattamista jättämistä, perustamissopimuksen 93 artiklan nojalla nimenomainen valtuus päättää, soveltuuko valtion tuki yhteismarkkinoille,
- (2) komissio on Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti kehittänyt ja ottanut käyttöön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevan yhtenäisen käytännön sekä antanut useissa tiedonannoissa menettelysääntöjä ja -periaatteita; perustamissopimuksen 93 artiklassa tarkoitetun menettelyn toimivuuden ja tehokkuuden varmistamiseksi tämä käytäntö olisi koonnettava ja vahvistettava asetuksella,
- (3) perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamisesta annettavalla menettelyä koskevalla asetuksella lisätään avoimuutta ja oikeusvarmuutta,
- (4) oikeusvarmuuden varmistamiseksi on asianmukaista määritellä, missä olosuhteissa tukea on pidettävä voimassa olevana tukena; sisämarkkinoiden täydentä-

minen ja tehostaminen on asteittain etenevä prosessi, joka näkyy valtion tukia koskevan politiikan jatkuvana kehittämisenä; tämän kehityksen vuoksi jotkin toimenpiteet, jotka eivät voimaan tullessaan olleet valtion tukia, ovat sittemmin muodostuneet sellaisiksi,

- (5) perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan mukaisesti komissiolle on ilmoitettava tuen myöntämistä koskevasta suunnitelmasta, eikä suunnitelmaa saa panna täytäntöön ennen kuin komissio on sen hyväksynyt,
- (6) perustamissopimuksen 5 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden on toimittava yhteistyössä komission kanssa ja toimitettava sille kaikki tarvittavat tiedot, jotta komissio voi toteuttaa tämän asetuksen mukaiset tehtävänsä,
- (7) määräajan, jonka kuluessa komission on saatettava ilmoitetun tuen alustava tutkinta päätökseen, olisi oltava kaksi kuukautta täydellisen ilmoituksen vastaanottamisesta tai kyseessä olevan jäsenvaltion antaman asianmukaisesti perustellun lausunnon saamisesta, jossa se pitää ilmoitusta täydellisenä sillä perusteella, että komission pyytämiä lisätietoja ei ole käytettävissä tai ne on jo toimitettu; oikeusvarmuuden vuoksi olisi tämä tutkinta saatettava loppuun päätöksellä,
- (8) tapauksissa, joissa komissio ei alustavan tutkimuksen perusteella voi todeta tuen soveltuvan yhteismarkkinoille, olisi aloitettava muodollinen tutkintamenettely, jotta komissio voi kerätä kaikki tarvitsemansa tiedot tuen soveltuvuuden arvioimiseksi ja antaa asianomaisille osapuolille mahdollisuuden esittää huomautuksensa; asianomaisten osapuolten oikeudet voidaan parhaiten turvata perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa määrätyn muodollisen tutkintamenettelyn avulla,

⁽¹⁾ EYVL C 116, 16.4.1998, s. 13

⁽²⁾ Lausunto annettu 14. tammikuuta 1999 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽³⁾ EYVL C 284, 14.9.1998, s. 10

- (9) otettuaan huomioon asianomaisten osapuolten huomautukset komissio lopettaa tutkimuksensa tekemällä lopullisen päätöksen heti, kun epäilykset on poistettu; jos tutkintaa ei ole saatettu päätökseen 18 kuukauden kuluessa menettelyn aloittamisesta, on tarpeen, että kyseisellä jäsenvaltiolla on mahdollisuus pyytää päätöstä, joka komission olisi tehtävä kahden kuukauden kuluessa,
- (10) sen varmistamiseksi, että valtion tukea koskevia sääntöjä sovelletaan oikein ja tehokkaasti, komissiolla olisi oltava mahdollisuus peruuttaa päätös, joka on perustunut virheellisiin tietoihin,
- (11) jotta varmistettaisiin perustamissopimuksen 93 artiklan ja erityisesti sen 3 kohdan sisältämän ilmoittamisvelvollisuuden sekä täytäntöönpanokiellon noudattaminen, komission olisi tutkittava kaikki sääntöjenvastaisen tuen tapaukset; avoimuuden ja oikeusvarmuuden varmistamiseksi olisi säädettävä menettelyistä, joita näissä tapauksissa on noudatettava; jos jäsenvaltio ei ole noudattanut ilmoittamisvelvollisuutta tai täytäntöönpanokieltoa, määräaikaisten ei tulisi olla komissiota sitovia,
- (12) sääntöjenvastaisen tuen tapauksissa komissiolla olisi oltava oikeus hankkia kaikki tarvittavat tiedot tehdäkseen päätöksen ja palauttaakseen tarvittaessa välittömästi vääristymättömän kilpailutilanteen; tämän vuoksi komission on voitava toteuttaa kyseiseen jäsenvaltioon kohdistuvia välitoimia; kyseiset välitoimet voivat olla tietojen antamista, tuen maksamisen keskeyttämistä ja takaisinperimistä koskevia välipäätöksiä; tapauksissa, joissa tietojen antamista koskevaa välipäätöstä ei noudateta, komission olisi voitava tehdä päätös saatavilla olevien tietojen perusteella ja, jos toimenpiteen keskeyttämistä tai takaisinperimistä koskevaa välipäätöstä ei noudateta, sen olisi voitava saattaa asia suoraan yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti,
- (13) yhteismarkkinoille soveltumattoman sääntöjenvastaisen tuen tapauksessa olisi palautettava tehokkaan kilpailun tilanne; tämän vuoksi on tarpeen, että tuki, korot mukaan lukien, peritään takaisin viipymättä; takaisinperiminen on toteutettava kansallisen lainsäädännön menettelyjen mukaisesti; näiden menettelyjen soveltaminen ei saisi vaikeuttaa tehokkaan kilpailun tilanteen palauttamista estämällä komission päätöksen välitön ja tehokas täytäntöönpano; tämän tavoitteen saavuttamiseksi jäsenvaltioiden olisi toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet komission päätöksen tehokkaan vaikutuksen varmistamiseksi,
- (14) oikeusvarmuuden vuoksi on tarpeen säätää sääntöjenvastaisen tuen osalta kymmenen vuoden vanhentumisaika, minkä jälkeen takaisinperimistä ei voida määrätä,
- (15) tuen väärinkäytöllä voi olla sisämarkkinoiden toimintaan vaikutuksia, jotka voivat olla samanlaisia kuin sääntöjenvastaisen tuen vaikutukset ja joita sen vuoksi olisi torjuttava samankaltaisin menettelyin; mahdollisesti väärinkäytetty tuki on toisin kuin sääntöjenvastainen tuki komission aiemmin hyväksymää tukea; tämän vuoksi komission ei tulisi saada käyttää takaisinperimistä koskevaa välipäätöstä tuen väärinkäyttötapauksissa,
- (16) on tarpeen määritellä kaikki ne mahdollisuudet, joita kolmansilla osapuolilla on etujensa puolustamiseksi valtion tukea koskevissa menettelyissä,
- (17) perustamissopimuksen 93 artiklan 1 kohdan mukaisesti komission on jäsenvaltioiden kanssa seurattava jatkuvasti voimassa olevia tukijärjestelmiä; avoimuuden ja oikeusvarmuuden vuoksi on tarpeen yksilöidä tässä artiklassa tarkoitettun yhteistyön soveltamisala,
- (18) voimassa olevien tukiohjelmien yhteismarkkinoille soveltuvuuden varmistamiseksi ja perustamissopimuksen 93 artiklan 1 kohdan mukaisesti komission olisi tehtävä ehdotuksia aiheellisiksi toimenpiteiksi, jos olemassa oleva tukiohjelma ei sovellu tai ei enää sovellu yhteismarkkinoille, ja aloitettava perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa määrätty menettely, jos asianomainen jäsenvaltio kieltäytyy pane-masta täytäntöön ehdotettuja toimenpiteitä,
- (19) jotta komissio voisi valvoa tehokkaasti päätöstensä noudattamista ja jotta helpotettaisiin komission ja jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä näiden seurattessa perustamissopimuksen 93 artiklan 1 kohdan mukaisesti jatkuvasti kaikkia jäsenvaltioissa voimassa olevia tukiohjelmia, on tarpeen säätää yleinen velvollisuus toimittaa kertomus kaikista voimassa olevista tukioh-jelmista,
- (20) jos komissio vakavasti epäilee, noudatetaanko sen päätöksiä, sen käytettävissä olisi oltava lisävälineitä, joiden avulla se saa tarvittavat tiedot sen tarkastamiseksi, että sen päätöksiä noudatetaan tehokkaasti; paikalla tehtävät tarkastuskäynnit ovat sopiva ja käytökelppoinen keino tähän tarkoitukseen erityisesti silloin, kun tukea on saatettu käyttää väärin; komissiolla on siksi oltava valtuudet tehdä tarkastuskäyn-tejä paikalla, ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viran-omaisten on toimittava yhteistyössä komission kanssa silloin, kun yritys vastustaa tarkastuskäyntiä,

(21) avoimuuden ja oikeusvarmuuden vuoksi komission päätökset on aiheellista julkistaa, noudattaen kuitenkin periaatetta, jonka mukaan valtion myöntämiä tukia koskevat päätökset osoitetaan asianomaiselle jäsenvaltiolle; sen vuoksi on aiheellista julkaista kaikki päätökset, joilla voi olla vaikutusta asianomaisten osapuolten etuihin, joko täydellisinä tai tiivistelminä tai antaa asianomaisille osapuolille mahdollisuus saada jäljennökset näistä päätöksistä, jos päätöksiä ei ole julkaistu tai niitä ei ole julkaistu täydellisinä; julkistaessaan päätöksiään komission olisi noudatettava salassapitovelvollisuutta koskevia sääntöjä perustamissopimuksen 214 artiklan mukaisesti, ja

(22) komission olisi läheisessä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa voitava antaa täytäntöönpanosäännöksiä, joissa vahvistetaan tässä asetuksessa tarkoitettuja menettelyjä koskevat yksityiskohtaiset säännöt; komission ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välisen yhteistyön mahdollistamiseksi on aiheellista perustaa neuvoa-antava valtioneuvoston tukikomitea, jota kuullaan ennen kuin komissio antaa säännöksiä tämän asetuksen nojalla,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

YLEISTÄ

1 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- a) ”tuella” toimenpiteitä, jotka täyttävät kaikki perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa asetetut tunnusmerkit;
- b) ”voimassa olevalla tuella”
 - i) tukia, jotka olivat olemassa ennen perustamissopimuksen voimaantuloa kyseisessä jäsenvaltiossa, eli tukiohjelmia ja yksittäisiä tukia, jotka on otettu käyttöön ennen perustamissopimuksen voimaantuloa ja joita voidaan soveltaa edelleen perustamissopimuksen voimaantulon jälkeen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjan 144 ja 172 artiklan soveltamista;
 - ii) hyväksytyjä tukia eli tukiohjelmia ja yksittäisiä tukia, jotka komissio tai neuvosto on hyväksynyt;
 - iii) tukia, joiden voidaan katsoa joko tämän asetuksen 4 artiklan 6 kohdan nojalla tai ennen tämän

asetuksen antamista, mutta tämän menettelyn mukaisesti, tulleen hyväksytyiksi;

- iv) tukia, joiden voidaan tämän asetuksen 15 artiklan nojalla katsoa voimassa olevaksi tueksi;
- v) tukia, joiden voidaan katsoa olevan voimassa olevia tukia, koska voidaan osoittaa, että ne käyttöönottohetkellä eivät vielä olleet tukia, mutta ovat muuttuneet myöhemmin sellaisiksi yhteismarkkinoiden kehityksen johdosta ilman, että jäsenvaltio olisi muuttanut niitä. Jos tietyt toimenpiteet muuttuvat tuiksi sen jälkeen, kun tietty toiminta on vapautettu kilpailulle yhteisön lainsäädännössä, näitä toimenpiteitä ei kilpailun vapauttamiselle vahvistetun ajankohdan jälkeen pidetä voimassa olevana tukena.
- c) ”uudella tuella” kaikkia tukia, eli tukiohjelmia ja yksittäisiä tukia, jotka eivät ole voimassa olevaa tukea, mukaan lukien voimassa olevan tuen muutokset;
- d) ”tukiohjelmalla” säädöstä tai päätöstä, jonka perusteella yksittäisiä tukia voidaan myöntää yrityksille, jotka määritellään säädöksessä tai päätöksessä yleisesti ja käsitteellisesti ilman, että edellytetään muita täytäntöönpanotoimenpiteitä, sekä säädöstä tai päätöstä, jonka perusteella erityiseen hankkeeseen liittymätöntä tukea voidaan myöntää yhdelle tai useammalle yritykselle toistaiseksi ja/tai rajoittamaton määrä;
- e) ”yksittäisellä tuella” tukia, joita ei ole myönnetty tukiohjelman osana, sekä niitä tukiohjelman osana myönnettyjä tukia, joista on ilmoitettava;
- f) ”sääntöjenvastaisella tuella” uusia tukia, jotka on otettu käyttöön perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan vastaisesti;
- g) ”tuen väärinkäytöllä” tukia, jota tuensaaja on käyttänyt tämän asetuksen 4 artiklan 3 kohdan taikka 7 artiklan 3 tai 4 kohdan nojalla tehdyn päätöksen vastaisesti;
- h) ”asianomaisella osapuolella” jäsenvaltiota, henkilöä, yritystä tai yritysten yhteenliittymää, jonka etuihin tuen myöntäminen voi vaikuttaa, erityisesti tuensaajaa, kilpailuvia yrityksiä ja alan järjestöjä.

II LUKU

ILMOITETTUA TUKEA KOSKEVA MENETTELY

2 artikla

Uudesta tuesta ilmoittaminen

1. Jollei perustamissopimuksen 94 artiklan tai sen muiden asiaa koskevien määräysten nojalla annetuissa

asetuksissa toisin säädetä, asianomaisen jäsenvaltion on riittävän ajoissa ilmoitettava komissiolle kaikista suunnitelmistaan myöntää uutta tukea. Komissio ilmoittaa viipymättä asianomaiselle jäsenvaltiolle ilmoituksen vastaanottamisesta.

2. Asianomaisen jäsenvaltion on toimitettava ilmoituksessaan kaikki tarvittavat tiedot, jotta komissio pystyy tekemään 4 ja 7 artiklan mukaisen päätöksen, jäljempänä ”täydellinen ilmoitus”.

3 artikla

Täytäntöönpanokielto

Tukea, josta on 2 artiklan 1 kohdan mukaisesti ilmoitettava, ei saa ottaa käyttöön ennen kuin komissio on tehnyt, tai sen katsotaan tehneen, päätöksen tällaisen tuen hyväksymisestä.

4 artikla

Ilmoituksen alustava tutkinta ja komission päätökset

1. Komissio tutkii ilmoituksen heti sen saatuaan. Komissio tekee päätöksen 2, 3 tai 4 kohdan mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 8 artiklan soveltamista.

2. Jos komissio alustavan tutkinnan jälkeen toteaa, että ilmoitettu toimenpide ei ole tukea, se tekee asiasta tämän seikan toteavan päätöksen.

3. Jos komissio alustavan tutkinnan jälkeen toteaa, että ilmoitetun toimenpiteen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille ei ole epäilyjä ja jos toimenpide kuuluu perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan, se päättää, että tuki soveltuu yhteismarkkinoille, jäljempänä ”vastustamatta jättämistä koskeva päätös”. Päätöksessä on mainittava, mitä perustamissopimuksen mukaista poikkeusta on sovellettu.

4. Jos komissio alustavan tutkinnan jälkeen toteaa, että ilmoitetun toimenpiteen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille on epäilyjä, se päättää aloittaa perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa määrätyn menettelyn, jäljempänä ”muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskeva päätös”.

5. Edellä 2, 3 ja 4 kohdassa tarkoitetut päätökset on tehtävä kahden kuukauden kuluessa. Tämä määräaika alkaa täydellisen ilmoituksen vastaanottamista seuraavasta päivästä. Ilmoitusta pidetään täydellisenä, jos komissio ei pyydä lisätietoja kahden kuukauden kuluessa sen vastaanottamisesta tai muun pyydetyn lisätiedon vastaanottamisesta. Määräaikaa voidaan jatkaa komission ja asianomaisen jäsenvaltion suostumuksella. Komissio voi tarvittaessa asettaa lyhyempiä määräaikoja.

maisen jäsenvaltion suostumuksella. Komissio voi tarvittaessa asettaa lyhyempiä määräaikoja.

6. Jos komissio ei ole tehnyt päätöstä 2, 3 tai 4 kohdan mukaisesti ja 5 kohdassa asetetussa määräajassa, tukea pidetään komission hyväksymänä. Tällöin asianomainen jäsenvaltio voi ottaa kyseiset toimenpiteet käyttöön ilmoitettuaan siitä ennalta komissiolle, jollei komissio tee tämän artiklan nojalla päätöstä 15 työpäivän kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta.

5 artikla

Tietojensaantipyynnöt

1. Jos komissio katsoo, että tiedot, jotka asianomainen jäsenvaltio antaa 2 artiklan mukaisesti ilmoitetusta toimenpiteestä, ovat puutteelliset, se pyytää kaikki tarvittavat lisätiedot. Jos jäsenvaltio vastaa tähän pyyntöön, komissio ilmoittaa sille vastauksen vastaanottamisesta.

2. Jos asianomainen jäsenvaltio ei anna pyydettyjä tietoja komission asettamassa määräajassa tai jos se antaa puutteelliset tiedot, komissio lähettää muistutuksen, jossa se asettaa aiheellisen lisämääräajan, jonka kuluessa tiedot on annettava.

3. Ilmoitus on katsottava peruutetuksi, jos pyydettyjä tietoja ei anneta asetetussa määräajassa, jollei tätä aikaa jatketa ennen asetetun määräajan päättymistä komission ja asianomaisen jäsenvaltion suostumuksella tai jollei asianomainen jäsenvaltio asianmukaisesti perustellulla lausunnolla ilmoita komissiolle, että se pitää ilmoitusta täydellisenä sillä perusteella, että pyydettyjä lisätietoja ei ole käytettävissä tai ne on jo toimitettu. Tällaisessa tapauksessa 4 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu määräaika alkaa lausunnon vastaanottamista seuraavana päivänä. Jos ilmoitus katsotaan peruutetuksi, komissio ilmoittaa asiasta jäsenvaltiolle.

6 artikla

Muodollinen tutkintamenettely

1. Muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä esitetään asiaan liittyvät oikeudelliset seikat ja tosiseikat lyhyesti, komission alustava arvio ehdotetun toimenpiteen tukiluonteesta ja epäilyt toimenpiteen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille. Päätöksessä pyydetään asianomaista jäsenvaltiota ja muita asianomaisia osapuolia esittämään huomautuksensa asetetussa määräajassa, joka yleensä on enintään yksi kuukausi. Asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa komissio voi jatkaa asetettua määräaikaa.

2. Saadut huomautukset toimitetaan asianomaiselle jäsenvaltiolle. Jos asianomaiset osapuolet niille mahdollisesti aiheutuvan vahingon vuoksi sitä pyytävät, niiden henkilöllisyyttä ei ilmaista asianomaiselle jäsenvaltiolle. Asianomainen jäsenvaltio voi vastata huomautuksiin määräajassa, joka yleensä on enintään yksi kuukausi. Asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa komissio voi jatkaa asetettua määräaikaa.

7 artikla

Muodollisen tutkintamenettelyn päättämistä koskevat komission päätökset

1. Muodollinen tutkintamenettely päätetään päätöksellä tämän artiklan 2–5 kohdan mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 8 artiklan soveltamista.

2. Jos komissio toteaa, tarvittaessa asianomaisen jäsenvaltion tekemien muutosten jälkeen, että ilmoitettu toimenpide ei ole tukea, se tekee asiasta tämän seikan toteavan päätöksen.

3. Jos komissio toteaa, tarvittaessa asianomaisen jäsenvaltion tekemien muutosten jälkeen, että enää ei ole epäilyjä ilmoitetun toimenpiteen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, se päättää, että tuki soveltuu yhteismarkkinoille, jäljempänä ”myönteinen päätös”. Päätöksessä on mainittava, mitä perustamissopimuksen mukaista poikkeusta on sovellettu.

4. Komissio voi asettaa myönteiselle päätökselle ehtoja, joiden täytyttyä se voi katsoa tuen soveltuvan yhteismarkkinoille, sekä velvoitteita, joiden avulla se voi valvoa päätöksen noudattamista, jäljempänä ”ehdollinen päätös”.

5. Jos komissio toteaa, että ilmoitettu tuki ei sovellu yhteismarkkinoille, se päättää, että tukea ei saa myöntää, jäljempänä ”kielteinen päätös”.

6. Edellä 2, 3, 4 ja 5 kohdan mukaiset päätökset tehdään heti, kun 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja epäilyjä ei enää ole. Komission on pyrittävä mahdollisuuksiensa mukaan tekemään päätös 18 kuukauden kuluessa menettelyn aloittamisesta. Tätä määräaikaa voidaan pidentää komission ja asianomaisen jäsenvaltion yhteisestä sopimuksesta.

6. Kun 6 kohdassa säädetty määräaika on päättynyt ja jos asianomainen jäsenvaltio sitä pyytää, komissio tekee kahden kuukauden kuluessa päätöksen käytettävissään olevien tietojen perusteella. Jos toimitetut tiedot eivät riitä yhteismarkkinoille soveltumisen toteamiseen, komissio tekee tarvittaessa kielteisen päätöksen.

8 artikla

Ilmoituksen peruuttaminen

1. Asianomainen jäsenvaltio voi peruuttaa 2 artiklassa tarkoitetun ilmoituksen hyvissä ajoin ennen kuin komissio on tehnyt 4 tai 7 artiklan mukaisen päätöksen.

2. Jos komissio on aloittanut muodollisen tutkintamenettelyn, komissio päättää kyseisen menettelyn.

9 artikla

Päätöksen peruuttaminen

Komissio voi peruuttaa 4 artiklan 2 tai 3 kohdan, tai 7 artiklan 2–4 kohdan mukaisesti tehdyn päätöksen annettuaan asianomaiselle jäsenvaltiolle tilaisuuden toimittaa huomautuksensa, jos päätös on perustunut menettelyn aikana annettuihin virheellisiin tietoihin, jotka ovat olleet päätöksen kannalta ratkaisevia. Ennen päätöksen peruuttamista ja uuden päätöksen tekemistä komissio aloittaa muodollisen tutkintamenettelyn 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Tämän asetuksen 6, 7 ja 10 artiklaa, 11 artiklan 1 kohtaa sekä 13, 14 ja 15 artiklaa sovelletaan soveltuvin osin.

III LUKU

SÄÄNTÖJENVASTAISTA TUKEA KOSKEVA MENETTELÄ

10 artikla

Tutkinta, tietojensaantipyyntö ja tietojen antamista koskeva välipäätös

1. Jos komissiolla on miltä hyvänsä taholta saatuja tietoja oletetusta sääntöjenvastaisesta tuesta, se tutkii tiedot viipymättä.

2. Se pyytää tarvittaessa tietoja asianomaiselta jäsenvaltiolta. Tämän asetuksen 2 artiklan 2 kohtaa sekä 5 artiklan 1 ja 2 kohtaa sovelletaan soveltuvin osin.

3. Jos asianomainen jäsenvaltio ei 5 artiklan 2 kohdan mukaisesta muistutuksesta huolimatta anna pyydettyjä tietoja komission asettamassa määräajassa tai jos se antaa puutteelliset tiedot, komissio vaatii päätöksellä, jäljempänä ”tietojen antamista koskeva välipäätös”, tietoja annettavaksi. Päätöksessä on eriteltävä vaadittavat tiedot ja asetettava määräaika, jonka kuluessa tiedot on annettava.

*11 artikla***Tuen maksamisen keskeyttämistä tai sen tilapäistä takaisinperimistä koskeva välipäätös**

1. Annettuaan asianomaiselle jäsenvaltiolle tilaisuuden esittää huomautuksensa komissio voi tehdä päätöksen, jolla jäsenvaltio veloitetaan keskeyttämään sääntöjenvastaisen tuen maksaminen, kunnes komissio on tehnyt päätöksen tuen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, jäljempänä ”tuen keskeyttämistä koskeva välipäätös”.

2. Annettuaan asianomaiselle jäsenvaltiolle tilaisuuden esittää huomautuksensa komissio voi tehdä päätöksen, jolla jäsenvaltio veloitetaan tilapäisesti perimään takaisin sääntöjenvastaiset tuet, kunnes komissio on tehnyt päätöksen tuen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, jäljempänä ”takaisinperimistä koskeva välipäätös”, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- vakiintuneen käytännön mukaisesti ei ole epäilyjä asianomaisen toimenpiteen tukiluonteesta;
- on tarpeen toimia pikaisesti; ja
- on olemassa vakava vaara siitä, että kilpailijalle aiheutuu huomattavaa ja korvaamatonta vahinkoa.

Takaisinperiminen toteutetaan 14 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti. Kun tuki on tosiasiallisesti peritty takaisin, komissio tekee päätöksen ilmoitetuun tukeen sovellettavien määräaikojen puitteissa.

Komissio voi antaa jäsenvaltiolle luvan maksaa tuen takaisinperimisen yhteydessä asianomaiselle yritykselle pelastamistukea.

Tämän kohdan säännöksiä sovelletaan vain niihin sääntöjenvastaisiin tukiin, jotka on pantu täytäntöön tämän asetuksen voimaantulon jälkeen.

*12 artikla***Välipäätöksen noudattamatta jättäminen**

Jos jäsenvaltio ei noudata tuen keskeyttämistä tai takaisinperimistä koskevaa välipäätöstä, komissio voi, samalla kun se tutkii asian saatavilla olevien tietojen pohjalta, saattaa asian suoraan Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi ja pyytää sitä toteamaan, että välipäätöksen noudattamatta jättäminen merkitsee perustamissopimuksen rikkomista.

*13 artikla***Komission päätökset**

1. Mahdollista sääntöjenvastaista tukea koskevan tutkimuksen tuloksista on tehtävä päätös 4 artiklan 2, 3 tai 4 kohdan mukaisesti. Jos on kyse muodollisen tutkintame-

nettelyn aloittamista koskevasta päätöksestä, menettely päätetään 7 artiklan mukaisella päätöksellä. Jollei jäsenvaltio noudata tietojen antamista koskevaa välipäätöstä, päätös tehdään saatavilla olevien tietojen perusteella.

2. Jos on kyse sääntöjenvastaisesta tuesta, 4 artiklan 5 kohdassa, 7 artiklan 6 kohdassa ja 7 artiklan 7 kohdassa asetettu määräaika ei sido komissiota, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 11 artiklan 2 kohdan soveltamista.

3. Tämän asetuksen 9 artiklaa sovelletaan soveltuvin osin.

*14 artikla***Tuen takaisinperiminen**

1. Sääntöjenvastaista tukea koskevissa kielteisissä päätöksissä komissio päättää, että asianomaisen jäsenvaltion on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet tuen perimiseksi takaisin tuensaajalta, jäljempänä ”takaisinperimistä koskeva päätös”. Komissio ei saa vaatia tuen takaisinperimistä, jos tämä olisi yhteisön lainsäädännön jonkin yleisen periaatteen vastaista.

2. Takaisinperimistä koskevan päätöksen nojalla takaisin perittävään tukeen lisätään korko, jonka suuruuden komissio vahvistaa. Korkoa maksetaan siitä päivästä alkaen, jolloin sääntöjenvastainen tuki on ollut tuensaajan käytössä, sen takaisinperimispäivään asti.

3. Takaisinperiminen on toteutettava viipymättä ja asianomaisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön menettelyjen mukaisesti, jos ne mahdollistavat komission päätöksen välittömän ja tehokkaan täytäntöönpanon, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen perustamissopimuksen 185 artiklan nojalla antamien määräysten soveltamista. Tämän toteuttamiseksi, ja jos asia on jonkin kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä, asianomaisten jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki oikeudellisissa järjestelmissään käytävissä olevat tarpeelliset toimenpiteet, mukaan lukien tilapäiset toimet, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisön lainsäädännön soveltamista.

*15 artikla***Vanhentumisaika**

1. Komission toimivaltuuksiin perii tuki takaisin sovelletaan kymmenen vuoden vanhentumisaikaa.

2. Vanhentumisaika alkaa päivästä, jona sääntöjenvastainen tuki on myönnetty tuen saajalle joko yksittäisenä tukena tai tukiohjelman kuuluvana tukena. Sääntöjenvastaista tukea koskevat komission toimet tai jäsenvaltion

komission pyynnöstä toteuttamat toimet keskeyttävät vanhentumisajan. Vanhentumisaika alkaa uudelleen kunkin keskeytyksen jälkeen. Vanhentumisaikaa laskettaessa ei oteta huomioon aikaa, jona komission päätös on Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltävänä.

3. Tuki, jonka osalta vanhentumisaika on kulunut umpeen, katsotaan voimassa olevaksi tueksi.

IV LUKU

TUEN VÄÄRINKÄYTTÖÄ KOSKEVA MENETTELY

16 artikla

Tuen väärinkäyttö

Tuen väärinkäyttötapauksissa komissio voi aloittaa 4 artiklan 4 kohdan mukaisen muodollisen tutkintamenettelyn, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 23 artiklan soveltamista. Tämän asetuksen 6, 7, 9 ja 10 artiklaa, 11 artiklan 1 kohtaa sekä 12, 13, 14 ja 15 artiklaa sovelletaan soveltuvin osin.

V LUKU

VOIMASSA OLEVIA TUKIOHJELMIA KOSKEVA MENETTELY

17 artikla

Perustamissopimuksen 93 artiklan 1 kohdan mukainen yhteistyö

1. Komission on saatava asianomaiselta jäsenvaltiolta kaikki tarvittavat tiedot tarkistaakseen jäsenvaltion kanssa voimassa olevia tukiohjelmaa perustamissopimuksen 93 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

2. Jos komissio katsoo, että voimassa oleva tukiohjelma ei sovellu tai ei enää sovellu yhteismarkkinoille, se ilmoittaa asianomaiselle jäsenvaltiolle alustavista kannastaan ja antaa tälle mahdollisuuden esittää huomautuksensa kuukauden kuluessa. Asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa komissio voi pidentää tätä määräaikaa.

18 artikla

Ehdotus aiheellisiksi toimenpiteiksi

Jos komissio jäsenvaltion 17 artiklan mukaisesti toimittamien tietojen perusteella katsoo, että voimassa oleva tukiohjelma ei sovellu tai ei enää sovellu yhteismarkkinoille, se antaa suosituksen, jossa se ehdottaa aiheellisia toimen-

piteitä asianomaiselle jäsenvaltiolle. Suositus voi koskea erityisesti:

- a) tukiohjelman asiasisällön muuttamista; tai
- b) menettelytapoja koskevien vaatimusten asettamista; taikka
- c) tukiohjelman lakkauttamista.

19 artikla

Aiheellisia toimenpiteitä koskevan ehdotuksen oikeudelliset vaikutukset

1. Jos asianomainen jäsenvaltio hyväksyy ehdotetut toimenpiteet ja ilmoittaa siitä komissiolle, komissio kirjaa kyseisen tiedon ja ilmoittaa siitä jäsenvaltiolle. Annettuaan hyväksyntänsä jäsenvaltio on velvollinen toteuttamaan aiheelliset toimenpiteet.

2. Jos asianomainen jäsenvaltio ei hyväksy ehdotettuja toimenpiteitä ja komissio otettuaan huomioon asianomaisen jäsenvaltion esittämät perusteet, pitää näitä toimenpiteitä edelleen tarpeellisina, se aloittaa 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun menettelyn. Tämän asetuksen 6, 7 ja 9 artiklaa sovelletaan soveltuvin osin.

VI LUKU

ASIANOMAISET OSAPUOLET

20 artikla

Asianomaisten osapuolten oikeudet

1. Asianomaiset osapuolet voivat 6 artiklan mukaisesti tehdä huomautuksia muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevasta komission päätöksestä. Asianomaisille osapuolille, jotka ovat tehneet tällaisia huomautuksia, ja kaikille yksittäisen tuen saajille toimitetaan jäljennös komission 7 artiklan mukaisesti tekemästä päätöksestä.

2. Asianomaiset osapuolet voivat toimittaa komissiolle tietoja oletetuista sääntöjenvastaisista tuista ja tuen väärinkäytöstä. Jos komissio katsoo, että sillä ei saamiensa tietojen perusteella ole riittävää syytä ottaa kantaa asiaan, se ilmoittaa tästä asianomaiselle osapuolelle. Jos komissio tekee päätöksen asiassa, jota toimitetut tiedot koskevat, se toimittaa jäljennöksen päätöksestä asianomaiselle osapuolelle.

3. Asianomaiset osapuolet voivat pyynnöstään saada jäljennöksen 4 artiklan, 7 artiklan, 10 artiklan 3 kohdan ja 11 artiklan mukaisista päätöksistä.

VII LUKU

VALVONTA

21 artikla

Vuosittain annettavat kertomukset

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle vuosittaiset kertomukset kaikista voimassa olevista tukiohjelmista, joiden osalta ei 7 artiklan 4 kohdan mukaisessa ehdollisessa päätöksessä ole asetettu erityistä velvollisuutta toimittaa kertomusta.

2. Jos jäsenvaltio ei muistutuksesta huolimatta toimita vuosittaisia kertomuksia, komissio voi menetellä kyseisen tukiohjelman suhteen 18 artiklan mukaisesti.

22 artikla

Paikalla tapahtuvat tarkastukset

1. Jos komissiolla on vakavia epäilyjä siitä, noudatetaanko vastustamatta jättämistä koskevia päätöksiä, myönteisiä päätöksiä tai ehdollisia päätöksiä yksittäisten tukien osalta, asianomaisen jäsenvaltion on sen jälkeen, kun sille on annettu mahdollisuus esittää huomautuksensa, sallittava komission tehdä paikalla tapahtuvia tarkastuskäyntejä.

2. Komission valtuuttamilla virkamiehillä on kyseisen päätöksen noudattamisen varmistamiseksi oikeus:

- a) päästä asianomaisen yrityksen kaikkiin tiloihin ja kaikille alueille;
- b) pyytää paikalla annettavia suullisia selvityksiä; ja
- c) tutkia kirjanpitoa ja muita liikeasiakirjoja sekä ottaa tai pyytää jäljennöksiä.

Riippumattomat asiantuntijat voivat tarvittaessa avustaa komissiota.

3. Komissio ilmoittaa hyvissä ajoin kirjallisesti asianomaiselle jäsenvaltiolle paikalla tehtävästä tarkastuskäynnistä sekä valtuutettujen virkamiesten ja asiantuntijoiden henkilötiedot. Jos jäsenvaltio on perustellut asianmukaisesti, miksi se vastustaa komission valitsemaa asiantuntijoita, asiantuntijat nimetään yhdessä jäsenvaltion kanssa. Komission virkamiesten sekä asiantuntijoiden, jotka on valtuutettu suorittamaan paikalla tapahtuva tarkastus, on esitettävä kirjallinen valtuutus, josta käyvät ilmi käynnin aihe ja tarkoitus.

4. Sen jäsenvaltion valtuuttamat virkamiehet, jonka alueella tarkastuskäynti tehdään, voivat olla läsnä tarkastuskäynnin aikana.

5. Komissio toimittaa jäsenvaltiolle jäljennöksen tarkastuskäynnin perusteella annetusta kertomuksesta.

6. Jos yritys vastustaa tämän artiklan nojalla tehdyllä komission päätöksellä määrättyä tarkastuskäyntiä, asianomaisen jäsenvaltion on annettava komission valtuutamille virkamiehille ja asiantuntijoille heidän tarkastuskäynnin toteuttamiseksi tarvitsemaansa apua. Jäsenvaltioiden on komissiota kuultuaan toteutettava tätä varten tarvittavat toimenpiteet 18 kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta.

23 artikla

Päätösten ja tuomioiden noudattamatta jättäminen

1. Jos asianomainen jäsenvaltio ei, erityisesti 14 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa, noudata ehdollisia tai kielteisiä päätöksiä, komissio voi perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaisesti saattaa asian suoraan Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

2. Jos komissio katsoo, että asianomainen jäsenvaltio ei ole noudattanut Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tuomiota, komissio voi toimia asiassa perustamissopimuksen 171 artiklan mukaisesti.

VIII LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

24 artikla

Salassapitovelvollisuus

Komissio ja jäsenvaltiot sekä niiden virkamiehet ja muut niiden palveluksessa olevat henkilöt, mukaan lukien komission nimeämät riippumattomat asiantuntijat, eivät saa ilmaista salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja, jotka he ovat saaneet tätä asetusta sovellettaessa.

25 artikla

Päätösten vastaanottajat

Tämän asetuksen II, III, IV, V ja VII luvun mukaisesti tehdyt päätökset osoitetaan asianomaiselle jäsenvaltiolle. Komissio ilmoittaa näistä päätöksistä viipymättä asianomaiselle jäsenvaltiolle ja antaa sille mahdollisuuden ilmoittaa komissiolle, minkä tietojen se katsoo kuuluvan salassapitovelvollisuuden piiriin.

26 artikla

Päätösten julkaiseminen

1. Komissio julkaisee *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* tiivistelmän päätöksistä, jotka se on tehnyt 4 artiklan 2 ja 3 kohdan nojalla sekä 18 artiklan nojalla yhdessä 19 artiklan 1 kohdan kanssa. Tiivistelmässä ilmoitetaan mahdollisuudesta saada jäljennös päätöksestä todistusvoimaisella kielellä tai todistusvoimaisilla kielillä.
2. Komissio julkaisee *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* päätösten todistusvoimaisella kielellä päätökset, jotka se on tehnyt 4 artiklan 4 kohdan nojalla. Muilla kuin todistusvoimaisella kielellä julkaistavissa Euroopan yhteisön virallisissa lehdissä todistusvoimaisella kielellä julkaistavan päätöksen yhteyteen liitetään kyseisen virallisen lehden kielellä tiivistelmä päätöksestä.
3. Komissio julkaisee *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* päätökset, jotka se on tehnyt 7 artiklan nojalla.
4. Kun sovelletaan 4 artiklan 6 kohtaa tai 8 artiklan 2 kohtaa, *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* julkaistaan lyhyt ilmoitus.
5. Neuvosto voi yksimielisesti päättää perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan nojalla tehtyjen päätösten julkaisemisesta *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

27 artikla

Täytäntöönpanosäännökset

Komissiolla on 29 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen toimivalta antaa täytäntöönpanosäännöksiä ilmoitusten muodosta, sisällöstä ja muista yksityiskohdista, vuosikertomusten muodosta, sisällöstä ja muista yksityiskohdista, määräaikojen ja niiden laskemisen yksityiskohdista sekä 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitettusta korosta.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 22 päivänä maaliskuuta 1999.

28 artikla

Neuvoa-antava valtioneuvoston komitea

Perustetaan neuvoa-antava valtioneuvoston komitea, jäljempänä ”komitea”. Se muodostuu jäsenvaltioiden edustajista ja sen puheenjohtajana on komission edustaja.

29 artikla

Komitean kuuleminen

1. Komissio kuulee komiteaa ennen 27 artiklan mukaisten täytäntöönpanosäännösten antamista.
2. Komiteaa kuullaan komission koolle kutsumassa kokouksessa. Kokouskutsuun liitetään käsiteltävät ehdotukset ja asiakirjat. Kokous pidetään aikaisintaan kahden kuukauden kuluttua kokouskutsun lähettämisestä. Kyseistä aikaa voidaan lyhentää kiireellisissä tapauksissa.
3. Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Komitea antaa, tarvittaessa äänestettyään, lausuntonsa ehdotuksesta määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyyden mukaan.
4. Lausunto merkitään pöytäkirjaan; lisäksi jokaisella jäsenvaltiolla on oikeus pyytää, että sen kanta merkitään pöytäkirjaan. Komitea voi suositella kyseisen lausunnon julkaisemista *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.
5. Komission on, niin suurelta osin kuin mahdollista, otettava huomioon komitean lausunto. Sen on ilmoitettava komitealle millä tavoin lausunto on otettu huomioon.

30 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Neuvoston puolesta

G. VERHEUGEN

Puheenjohtaja